

सातत्य, संयम आणि शिस्त हीच दीर्घकालीन यशाची गुरुकिल्ली

राजीव ठक्कर

घेट-भेट

सकाळ MONEY

सध्याच्या अस्थिर जागतिक परिस्थितीत सर्वसामान्य गुंतवणूकदारांना गुंतवणूक कशी करावी, आहे ती गुंतवणूक काढून घ्यावी की तशीच पुढे सुरू ठेवावी, असे अनेक प्रश्न पडत आहेत. या पार्श्वभूमीवर, **पराग पारिख म्युच्युअल फंडाचे सीआयओ राजीव ठक्कर** यांची ज्येष्ठ गुंतवणूक सल्लागार **वसंत कुलकर्णी** यांनी खास 'सकाळ मनी' साठी घेतलेली मुलाखत...

प्रश्न : जागतिक बाजारपेठेत कच्च्या तेलाने काही दिवसांपूर्वी प्रतिबॅरल १०० डॉलरचा महत्त्वाचा टप्पा ओलांडला. एक निधी व्यवस्थापक म्हणून तुम्ही या घडामोडीकडे कसे पाहता आणि भारताच्या अर्थव्यवस्थेवर त्याचे काय परिणाम होतील ?

ठक्कर : कच्च्या तेलाच्या किमतीने प्रति बॅरल १०० डॉलरचा टप्पा ओलांडल्यामुळे निश्चितच चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे. मात्र, १९९० किंवा २००७ मधील इराक युद्धाच्या काळाशी तुलना करता, आजच्या घडीला जागतिक आर्थिक क्रियाकलापात तेलाचा वाटा तुलनेने कमी झाला आहे. पर्यायी इंधन स्रोतांचा विकास, ऊर्जा कार्यक्षमतेत वाढ आणि तांत्रिक प्रगतीमुळे अर्थव्यवस्था तेलावर पूर्णपणे अवलंबून राहिलेली नाही. भारताच्या संदर्भात पाहिले, तर परिस्थिती अधिक मजबूत आहे. देशाचा

परकी चलनसाठा आता अंदाजे एका वर्षाच्या कच्च्या तेलाच्या आयातीसाठी पुरेसा आहे. याउलट, पूर्वीच्या काळात हा साठा केवळ एक ते दोन आठवड्यांच्या आयातीपुरताच मर्यादित होता. ही एक अत्यंत सकारात्मक आणि महत्त्वाची सुधारणा आहे.

जागतिक स्तरावरही तेलाचा कोणताही संरचनात्मक तुटवडा नाही. रशिया, व्हेनेझुएला, पश्चिम आशिया आणि अमेरिकेतील शेल तेल व वायू उत्पादनामुळे पुरेसा पुरवठा उपलब्ध आहे. सध्याच्या अडचणी या मुख्यतः भू-राजकीय स्वरूपाच्या आहेत. रशियन तेलावरील निर्बंध, पश्चिम आशियातील वाढता तणाव, तसेच व्हेनेझुएलाकडून होणारा खंडित पुरवठा हे घटक तात्पुरते असून, दीर्घकालीन दृष्टीने त्यांचा परिणाम मर्यादित राहण्याची शक्यता आहे. गुंतवणुकीच्यादृष्टीने पाहता, अशा घटना गतिरोधक म्हणून काम करतात. त्या अल्पकालीन अस्थिरता निर्माण करतात ;

पण काही आठवडे किंवा महिन्यांत परिस्थिती पुन्हा स्थिर होण्याची अपेक्षा असते. त्यामुळे गुंतवणूकदारांनी घाबरून निर्णय घेण्याऐवजी संयम राखणे अधिक योग्य ठरेल.

प्रश्न : केवळ फ्लेक्सि कॅप फंड गटात नव्हे, तर संपूर्ण सक्रियपणे व्यवस्थापित म्युच्युअल फंडांमध्ये पराग पारिख फ्लेक्सि कॅप हा सर्वात मोठा फंड आहे. तुम्ही या फंडाशी स्थापनेपासून जोडलेले आहात. या प्रवासाबद्दल काय सांगाल ?

ठक्कर : आमचा फंड २०१३ मध्ये सुरू झाला. त्या वेळी आम्ही 'पराग पारिख लॉग टर्म व्हॅल्यू फंड' या नावाने 'एनएफओ' (न्यू फंड ऑफर) बाजारात आणला होता. सुरुवातीला या फंडाची मालमत्ता सुमारे ४०० कोटी रुपये होती. फेब्रुवारी २०२६ अखेर हा फंड १.३४ लाख कोटी रुपयांहून अधिक मालमत्ता व्यवस्थापित करत आहे, हा आमच्यासाठी अत्यंत अभिमानास्पद आणि प्रेरणादायी प्रवास आहे. पराग पारिख ही मूलतः एक पारंपरिक दलाली पेढी होती. पोर्टफोलिओ मॅनेजमेंट सर्व्हिसेससह विविध वित्तीय सेवा देत असताना, आमच्या प्रवर्तकांनी या व्यवसायाचे रूपांतर मालमत्ता व्यवस्थापन कंपनीत (म्युच्युअल फंड) केले. आमचे फंड हाऊस पूर्णपणे स्वदेशी आहे. आम्हाला टाटा, बिली, एचडीएफसी किंवा आयसीआयसीआय यांसारख्या मोठ्या उद्योगसमूहांचे पाठबळ नव्हते. सुरुवातीला आमची ओळख मुंबईतील निवडक गुंतवणूकदारांपुरतीच मर्यादित होती. त्यामुळे पहिल्या काही वर्षांत आम्ही शाखाविस्तार किंवा रिलेशनशिप मॅनेजर नेमण्यावर भर न देता, केवळ कामगिरी आणि पारदर्शकतेवर लक्ष केंद्रित केले. वेबसाइट, माध्यमांतील मुलाखती आणि यूट्यूब चॅनेलसारख्या माध्यमांतून आम्ही आमचे विचार गुंतवणूकदारांपर्यंत पोहोचवले. आम्ही नियमितपणे युनिटधारकांची वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेतो, ज्यामध्ये गुंतवणूकदारांचा थेट सहभाग असतो. पारदर्शक प्रश्नोत्तरांमुळे गुंतवणूकदारांमध्ये विश्वास आणि जागरूकता निर्माण झाली. सातत्यपूर्ण कामगिरी आणि कमी जोखमीच्या दृष्टिकोनामुळे आमच्या व्यवस्थापनाखालील मालमत्तेत सातत्याने वाढ झाली, ३०० कोटी रुपयांच्या 'एनएफओ'पासून सुरू झालेला प्रवास १,००० कोटी, ३,००० कोटी, १०,००० कोटी आणि पुढे एक लाख कोटी रुपयांच्या टप्प्यापर्यंत पोहोचला.

भांडवल बाजार नियामक 'सेबी'च्या नियमांनुसार, या फंडाचे

फ्लेक्सि कॅप म्हणून वर्गीकरण करण्यात आले. पूर्वी आमच्या पोर्टफोलिओपैकी ३०-३३ टक्के गुंतवणूक परदेशी कंपन्यांमध्ये होती. मात्र, फेब्रुवारी २०२२ मध्ये 'सेबी' आणि रिझर्व्ह बँकेने परदेशी गुंतवणुकीवर निर्बंध घातल्यानंतर हा हिस्सा ८ ते ११ टक्क्यांपर्यंत मर्यादित राहिला. तरीही, भारतीय शेअरमध्ये योग्य निवड करून आम्ही चांगला परतावा मिळविण्यात यशस्वी ठरलो आहोत. भू-राजकीय घटना, नोटाबंदी, जीएसटीतील बदल आणि कॉर्पोरेट करकपात यांसारख्या घटनांचा भारतीय बाजारावर परिणाम होतो. जागतिक वैविध्यामुळे, एका बाजारातील अस्थिरतेचा परिणाम दुसऱ्या बाजारातील स्थैर्याने काही प्रमाणात संतुलित होतो. त्यामुळे एकूण पोर्टफोलिओची अस्थिरता कमी होते आणि गुंतवणुकीचा प्रवास अधिक सुलभ होतो. सध्या आम्ही आमच्या धोरणाचा पुनर्विचार करत आहोत. परदेशी गुंतवणुकीसाठी 'ईटीएफ'चा वापर करावा, की थेट शेअरमध्ये गुंतवणूक करावी, याचा विचार सुरू आहे. नियामक मर्यादा आणि रिडम्पशन प्रक्रियेवरील अटी लक्षात घेता, हा विषय आमच्या चर्चेत आहे.

प्रश्न : गुंतवणूकदारांसाठी काय संदेश द्याल ?

ठक्कर : गुंतवणूकदारांचा परतावा हा केवळ बाजाराच्या कामगिरीवर अवलंबून नसून, त्यांच्या आर्थिक वर्तनावर आणि मालमत्ता वाटपाच्या शिस्तीवर मोठ्या प्रमाणात अवलंबून असतो. एक सामान्य समस्या अशी आढळते, की गुंतवणूकदारांकडे एकतर खूप जास्त शेअर असतात किंवा अजिबात नसतात म्हणजेच संतुलित मालमत्ता वाटपाकडे दुर्लक्ष केले जाते. अलीकडे जानेवारी महिन्यात सोन्यात मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक झाली. यावरून असे दिसते, की गुंतवणूकदार नेहमीच ज्या मालमत्तावर्गात तेजी आहे, त्याच ठिकाणी गुंतवणूक करतात. बाजार आधीच तेजीत असताना गुंतवणूक करणे म्हणजे प्लॅटफॉर्मवर न थांबणाऱ्या गाडीत उडी मारण्यासारखे आहे, ज्यात नुकसान होण्याचा धोका जास्त असतो. गुंतवणूकदारांनी प्रथम आपले आर्थिक उद्दिष्ट निश्चित करणे गरजेचे आहे, त्यानुसार योग्य मालमत्तावर्ग आणि गुंतवणुकीचे साधन निवडून योग्य वेळी (लवकर) शिस्तबद्ध पद्धतीने गुंतवणूक सुरू करणे आवश्यक आहे. सातत्य, संयम आणि शिस्त हीच दीर्घकालीन यशाची गुरुकिल्ली आहे.

₹

“

जागतिक वैविध्यामुळे, एका बाजारातील अस्थिरतेचा परिणाम दुसऱ्या बाजारातील स्थैर्याने काही प्रमाणात संतुलित होतो. त्यामुळे एकूण पोर्टफोलिओची अस्थिरता कमी होते आणि गुंतवणुकीचा प्रवास अधिक सुलभ होतो.

-राजीव ठक्कर,

सीआयओ, पराग पारिख म्युच्युअल फंड

